

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	P
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—		
„ „ „ 1/2 „ 300.—		
„ „ „ 1/4 „ 150.—		
„ „ „ 1/8 „ 75.—		
„ „ „ 1/16 „ 37.50		

VIII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1925.

Štev. 8.

Vajeniška razstava.

Bliža se čas, ko bo slovenski obrtni naraščaj prvokrat pokazal javno svoje zmožnosti. Tu in tam so se vršile lokalne razstave vajeniških del, posebno risb, da bi se pa obrtni naraščaj vse Slovenije združil in skupno pokazal tudi svoje praktično delo, tega doslej še nismo imeli.

Ne bi pričakovali, da bo med vajenci samimi vladalo za razstavo tako zanimanje. Priglašanih je 900 vajencev, vajenk in učencev, ki bodo razstavili svoje izdelke.

Razstava bo izredno zanimiva. Tako bodo izložene n. pr. iz mizarskega obrta od navadne podnožnice do finega pohištva, pokazali bodo svoje zmožnosti ključavničarji od ključavnice do popolnega štedilnika, mehaniki z najpreciznejšimi izdelki, kleparji z najrazličnejšo posodo, sobo in črkoslikarji in pleskarji z modernimi vzorci, napisi itd. Razstavili bodo svoje izdelke tesarji, zidarji, stavbeniki, kolarji, sodarji. Jako zanimiva bo nadalje izložba oblačilne stroke, kjer bodo izloženi posamezni deli obleke, hlače, telovniki, suknjiči, tja do kompletne obleke. Jako pohvalno so se odzvale tudi krojačice, ki bodo razstavile kostume, bluže, kombinaže itd. Razstavile bodo svoje izdelke izdelovalke moškega in ženskega perila, krznarji, modistinje. Čevljarska stroka bo izložila navadne otročje čevlje, moške in ženske čevlje raznih velikosti, gojzarje itd. Omenimo naj še knjigoveški obrt, ki bo pokazal svojo spretnost v vezanju knjig, izdelovanju šatulj in etuiov. Ni skoraj obrtne stroke, ki ne bi bila zastopana na razstavi. Poleg praktičnih izdelkov, ki bodo tudi naprodaj, bodo razstavljene tudi risbe, tako da bo nudila razstava popolno sliko zmožnosti našega obrtnega naraščaja. V sporazumu z Zvezo obrtnih zadrug bodo razstavili svoje izdelke, razne čipke (filet, kleklane čipke, bisernice, toledo) tudi čipkarski tečaj v Ljubljani, Žireh, Polhovem gradu, Horjulu, Kamni gorici, Prevaljah, Železnikih in Fari pri Kočevju ter Državna učna delavnica za košarstvo v Radovljici.

Kakor smo že poročali, bo otvorjena razstava od 26. aprila do 4. maja. Slavnostna otvoritev se bo vršila 26. aprila. Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu je dovolila 50%ni popust na vseh železnicah, za vse osebne in mešane vlake ter brze vlake izvzemši št. 5 in 6 ter Simplon-orient-ekspres. Polovična vožnja velja proti legitimaciji, katere bo Zveza obrtnih zadrug razposlala v razprodaji vsem zadrugam in obrtnim društvom v vsej Sloveniji. Legitimacija stane 15 Din in velja tudi kot permanentna vstopnica na razstavo.

Na dan otvoritve razstave, 26. aprila, se bo vršil, kakor smo tudi že poročali, vajeniški dan. Za udeležbo na vajeniškem dnevu se je priglasilo doslej 2177 vajencev, ki

bodo iz vsej krajev Slovenije prispeli v Ljubljano, da praznujejo svoj — vajeniški — dan. Po poročilih, katera smo prejeli, bomo mogli pozdraviti v svoji sredi tudi zastopnike obrtništva, učitelje obrtnonadaljevalnih šol in vajence iz bratske Hrvatske.

V zadnjem času je zavladovalo za to prireditve splošno zanimanje. Zveza je poskrbela za vse ugodnosti, kar jih je mogoče doseči, da omogoči vsakemu, da si ogleda razstavo. Zato pa naj ne bo obrtnika, ki si ne bi ogledal izdelkov našega naraščaja!

Program na dan otvoritve vajeniške razstave 26. aprila 1925.

- Ob 1/2 9. dopoldne zbirališče vajencev, razdeljenih po obrtnonadaljevalnih šolah, pred Ljubljanskim velesojem.
- Ob 9. dopoldne sprevod proti južnemu kolodvoru, kjer se priključijo obrtnonadaljevalne šole iz mariborske oblasti in iz krajev, ležečih ob bivši južni železnici. Nato obhod po mestu.
- Ob 1/2 11. dopoldne otvoritev razstave.
- Ob 1/2 12. dopoldne si gostje ogledajo razstavo. — Vajeniško predavanje. — Razdelitev nagrad.
- Ob 1/2 1. popoldne skupen obed vajencev.
- Ob 2. popoldne si vajenci ogledajo razstavo.
- Ob 2. popoldne učiteljska konferenca.
- Ob 3. popoldne obrtniška veselica v prostorih Narodnega doma.

Čevljarski kongres.

Naš obrt preživlja hudo gospodarsko krizo. V vseh obrtnih strokah opažamo zastoj in pomanjkanje dela, poleg tega pa hira naš obrt še pod drugimi težkočami. Posebno se čevljarski obrt bori z inozemsko konkurenco, ker se uvažajo v državo velike množine čevljev dvomljive vrednosti, bori se z domačo konkurenco, ker se vedno bolj razvija industrija čevljev; boriti se mora nadalje proti šušmarjem, ki neupravičenim potom odjedajo čevljarskemu mojstru zaslužek, končno pa ga tarejo še neznosni davki in druge javne dajatve.

Iz tega neugodnega položaja, v katerem se nahaja naš obrt, pa si bomo morali pomagati sami. Glasno bomo morali povedati naše težkoče in naše zahteve, da jih bodo čule merodajne oblasti, in podvzeti bomo morali korake, da rešimo naš obrt propadanja.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani se je vsled tega v sporazumu s čevljarsko zadrugo v Ljubljani odločila, skli-

cati čevljarški kongres vseh čevljarških mojstrov vse Slovenije. Ta kongres ima namen, da čevljarški mojstri Slovenije opozore merodajne činitelje na težko krizo obrta ter da enodušno zahtevajo zaščito malega obrtnika.

Kongres se bo vršil

dne 3. maja 1925. ob 1. popoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev kongresa.
2. Uvoz čevljev iz inozemstva, domača fabrikacija čevljev in šušmarstvo. (Poroča g. Matej Oblak, načelnik čevljarške zadruge v Ljubljani.)
3. Davki. (Poroča g. Eng. Franchetti.)
4. Obrtno šolstvo in obrtni naraščaj. (Poroča g. Eng. Franchetti.)
5. Organizacija in taktika. (Poroča g. Ivan Breskvar, čevljarški mojster.)
6. Raznoterosti.

Ker se bo vršil kongres med vajeniško razstavo, dobe udeleženci kongresa polovično vožnjo, če naročijo legitimacijo, ki jih upravičuje do polovične vožnje. Legitimacija stane s poštnino in stroški kongresa 17 Din. Znesek naj se pošlje Zvezi obrtnih zadrug, nakar pošlje zveza legitimacijo.

Ta kongres naj bo prvi korak, ki ga napravi čevljarški obrt v obrambo svojih pravic in v svojo zaščito, zato pa je dolžnost vsakega čevljarškega mojstra, da se kongresa udeleži.

Dr. Josip Pretnar:

Obrtno šolstvo v Sloveniji.

(Nadaljevanje in konec.)

Iz podatkov o stroških za vzdrževanje obrtnonadaljevalnih šol in o dohodkih za kritje teh stroškov je razvidno, da to šolstvo brez mnogo izdatnejše podpore od strani države ne bo moglo izhajati. Kaj pomeni subvencija 186.000 Din, četudi bi se podvojila, k proračunanim stroškom okroglo 1.700.000 Din! Država bi morala kriti, če ne vseh, pa vsaj polovico izdatkov na honorarjih učiteljstvu in vodstvu (upraviteljstvu), kakor to **predvidevajo celo zakoniti predpisi, to tem bolj**, ker so honorarji v primeri z onimi učiteljstva po drugih pokrajinah še dokaj zmerni. Da to ni nikakoli pretirana zahteva, naj dokazuje le ugotovitev, da je dovolila vlada za prošlo proračunsko dobo moškimi obrtnimi šolam v Srbiji in Črni gori, katerih je, računano po številu upraviteljev, 120 za upravnike po 2800 Din = 288.000 Din, za honorarje 2.580.480 Din in za materialne stroške 500.000 Din, skupno torej 3.368.480 dinarjev, pri nas pa za 66 obrtnonadaljevalnih in 8 trgovskonadaljevalnih šol samo 200.000 Din.

Uspehi pouka na naših obrtnonadaljevalnih šolah so bili po poročilih vodstev dokaj zadovoljivi, na mnogih šolah celo prav dobri, za kar gre posebna zahvala našemu požrtvovalnemu učiteljstvu. Zaradi pomanjkanja razpoložljivega prostora se na tem mestu ne morem spuščati v podrobno, sicer prav potrebno obravnavanje tozadevno došliih podatkov, želj, pritožb in predlogov od strani naših šolnikov. Ugotovim le sledeče: Pouk mnogo trpi zaradi pomanjkanja učil in primernih učnih knjig ter deloma pomanjkljivega učnega načrta, dalje zelo slabega vajeniškega materiala, ker mojstri sprejemajo učence pogosto z docela nezadostno ljudskošolsko predizobrazbo (dobe se celo analfabeti!), zaradi nezadostne podpore učiteljstva od strani mojstrov in — zaradi nedostajanja za strokovni pouk usposobljenih učiteljev.

Namen obrtnonadaljevalne šole ni identičen z namenom ljudske šole! Zato mora vajenec prinesiti ljudskošolsko izobrazbo že s seboj in uživati v obrtnonadaljevalni šoli strokovno nadaljevalno izobrazbo, ki ga vpelje v strokovno računanje, v nekatere znanosti komercialnega značaja, v risanje za strokovne potrebe, v nekoliko poznavanje domovine z gospodarske in zgodovinske strani itd., ki ga torej vpelje v ono smer, po kateri mora hoditi obrtnik, ako hoče iti s časom naprej in znati kaj več, nego tradicionalno ročno delo. Tak pouk je seveda težak in zahteva ne samo učitelja s primernim energičnim zunanjim nastopom in običajno učiteljsko izobrazbo, temveč učitelja s posebnimi sposobnostmi, veseljem in zanimanjem za stvar in za obrtnikovo bitje in žitje ter s posebno izobrazbo za tak pouk. Treba nam je zato izbranih in za strokovni pouk usposobljenih učiteljev, a da take dobimo, jim je treba dati prilike za izobrazbo v specijelnih učiteljskih tečajih in, kar je tudi glavno, je treba take učitelje za njih delo tudi — pošteno plačati. Dokler pa ti pogoji niso izpolnjeni, je korist obrtnonadaljevalne šole komaj polovična. Poudariti bi bilo še nujno potrebo po taki ureditvi obrtnonadaljevalnih šol, vsaj v krajih z velikim številom učencev, da so v razredu po možnosti vajenci sorodnih strok, tako da se more prilagoditi pouk specijelno za dotične strokovne panoge.

Zelo hvale vreden je pojav, da so mnoge šole, v celem 23, z večjim ali manjšim uspehom priredile koncem prošlega šolskega leta tudi razstave, ki so lepa vidna slika o uspehu dotične šole. Take razstave vplivajo vzpodbudjevalno na učence, dajejo učitelju idealno zadoščenje za njegov prestani trud in, kar je treba posebno ceniti, pokažejo, kje so še pomanjkljivosti in nedostatki in kje je treba v bodočem šolskem letu bolje poprijeti.

Tehniška srednja in druge strokovne šole.

Izvestje ravnateljstva Tehniške srednje šole v Ljubljani nam nudi krasno, pregledno sliko tega za obrtništvo in industrijo velevažnega zavoda. Naj na tem mestu navedem samo sledeče podatke: Zavod ima **višjo stavbno in višjo strojno šolo**, vsako s štirimi letniki. Frekventantom nudi tehnično in višjo splošno izobrazbo za industrijalne in obrtne obrate, tako da morejo ali sami izvrševati kak večji tehnični obrat, ali pa zavzemati kot tehnični uradniki odgovornejša in tudi vodilna mesta v industrijalnih obratih. Lani je bilo na višji stavbni šoli 124, na višji strojni šoli pa 114 rednih in 2 izredna frekventanta, letos pa jih je 128 rednih, odnosno 121 rednih in 2 izredna. Za pomočnike zidarskega, tesarskega in kamnoseškega obrta obstoji na tej šoli posebna **stavbna rokodelska šola**, ki ima pripravljalni tečaj in dva strokovna tečaja, ki trajajo po 5 mesecev (od 1. novembra do konca marca), tako da je potemtakem moči dovršiti v 3, odnosno v 2 zimskih tečajih. Frekventantov je bilo lani in letos po 94 rednih in 3 izredni. **Strojna delovodska in elektrotehnična delovodska šola**, na katerih vsaki traja pouk dve šolski leti, in na katero se sprejemajo nad 17 let stari gojenci, ki so dovršili učno dobo pri mojstru mehanično-tehnične ali elektrotehnične stroke, ima namen, s teoretičnim in praktičnim poukom pripravljati obiskovalce, da lahko postanejo po enoletni pomočniški službi samostojni obrtniki, ali pa delovodje, monterji, strojni risarji. Lani je bilo na strojni šoli 55, letos pa 56 in na elektrotehnični delovodski šoli obe leti po 18 frekventantov. **Mizarska in strugarska mojstrska šola**: Pouk traja eno šolsko leto in ima namen, nuditi mizarskemu in strugarskemu pomočniku priliko, da se teoretično in praktično više izobrazi in usposobi za predelavca, delovodjo, mojstra ali samostojnega obratovodjo, daje pa tudi mizar-

skim in strgarskim mojstrom možnost, razširiti in izpopolniti svoje znanje v praktičnem, risarskem in obrtno-trgovskem oziru. Lani je bilo 13 rednih in 1 izredni frekventant, letos enako. **Kiparska in rezbarska šola** za teoretični in praktični pouk v obrtniškem lesnem in kamenem kiparstvu in rezbarstvu. Pouk traja tri leta, obiskovalcev lani 12 rednih in 12 izrednih, letos pa 15, odnosno 12. Pogoji za sprejem je dovršena ljudska šola. **Zenska obrtna šola** ima tri oddelke: za vezenje, za šivanje perila in za izdelovanje oblek, vsak oddelek pa dva letnika. Namen šole je, izučiti deklice, ki so dovršile ljudsko šolo, praktično v eni navedenih strok ter jim dati priliko tudi za splošno in gospodinjsko izobrazbo. Skupno je obiskovalo te tri oddelke lani 124 rednih in 76 izrednih, letos pa jih obiskuje 125 rednih in 76 izrednih učenk. **Javna risarska in modelirska šola**, ki se začne 1. oktobra in traja do konca maja, daje delavcem, pomočnikom, risarjem, predelavcem in delovodjem v kakem obratu in samostojnim obrtnikom priliko, da se vadijo in izpopolnjujejo v risanju in modeliranju. Lani in letos je 10 obiskovalcev. **Učna delavnica za košarstvo** je imela lani in letos po 11 rednih in po 3 izredne učence, **učiteljski tečaj za košarstvo** pa je imel lani 13 rednih frekventantov in letos zopet enako število. **Elektrotehnični tečaj**: lani in letos po 14 učencev. Pouk traja od 1. oktobra do 30. aprila. Poleg navedenih obstoje še specijelni tečaji za obrtnike, ki jim nudijo priliko, da razširijo v strokovnem oziru svojo teoretično in deloma tudi praktično izobrazbo. Sprejemajo se obrtniki in oni vajenci, ki so z uspehom dovršili obrtno-nadaljevalno šolo. Taki tečaji so še: **tečaj za obrtno risanje, za strojeslovje in strojno risanje in za les obdelujoče obrtnike**. Omeniti je še **tečaj za opravnike parnih kotlov** (od 1. februarja do 30. junija), za **opravnike parnih strojev** (od 1. februarja do 30. aprila) in za **strojevodje** (od 1. februarja do 15. maja). Tečaji se vrše le tedaj, če se oglasi najmanj 15 udeležencev.

Na tej šoli se vrše tudi **tečaji za izobrazbo učiteljev** na obrtnonadaljevalnih šolah, in sicer za strokovno risanje v dveh oddelkih po 3 mesece (od 15. aprila do 15. julija) in za obrtno-trgovske predmete, ki traja 3 tedne v glavnih počitnicah. Žal se zadnji dve leti ti tečaji zaradi nezadostnih sredstev ne morejo vršiti.

Tehnična srednja šola se mora, kar je vse obsodbe vredno, boriti z velikimi finančnimi vzdrževalnimi težkočami, ker v budžetu ni zadostne dotacije. Merodajni krogi morajo vsaj za bodoče ukreniti vse potrebno, da dobi ta za razvoj našega obrta in industrije tako važen in moderno urejen zavod zadostna sredstva za opremo laboratorijev itd. ter za primerno honoriranje učnih moči.

Strokovna šola za puškarstvo v Kranju ima 3 letnike. Lani je bilo v prvem letniku 15 učencev (9 celin. odd., 4 kopit. odd., 2 graver. odd.), v drugem letniku 5 (4 celin., 1 grav.) in v tretjem 8 (1 sprožilni odd., 4 baskul. odd. in 3 grav. odd.). Zaradi nezadostne dotacije zapuščajo šolo strokovne učne moči, in ker se šola bori tudi s težavami v pogledu tehnične opreme, uspehi nazadujejo. Letos je skupno 33 učencev.

Državna učna delavnica za košarstvo v Radovljici ima po dva tečaja za moške in za ženske frekventante. V letu 1923./1924. je bilo vpisanih 24 učencev in 15 učenk skupno 39, letos pa je padlo število učencev skupno na 18. Šola bi bila velikega pomena za razvoj košarskega domačega obrta, a se bori s poslovnimi težkočami, ker bazira na pridobitnosti obrata, katerega uspevanje je seveda odvisno od uspeha v produkciji in prodaji.

H koncu bi še omenil, da vzdržujejo nekatera industrijska podjetja, kakor Strojne tovarne in livarne v Ljubljani, ali kakor v statistični tabeli razvidno, Kranjska in-

dustrijska družba, za svoje vajence in delavce posebne tečaje. Tudi za čipkarski domači in poklicni obrt obstoje posebne šole in tečaji, ki dokaj dobro uspevajo. Podrobnejših podatkov mi o njih ni bilo mogoče dobiti, a mi tudi omejenost prostora ne dopušča, razpravljati podrobneje o njih na tem mestu.

Tajniško poročilo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

(Nadaljevanje in konec.)

II. Delovanje zveze na gospodarskem polju.

1. Obrtni sosvet.

Že leta 1922. se je borila Zveza, da se osnuje pri Uradu za pospeševanje obrta v Ljubljani obrtni sosvet, ki naj bi bil njega posvetovalni organ. Meseca januarja pa je sklicalo Ministrstvo industrije in trgovine v Ljubljani anketo glede ustanovitve tega sosveta. Zveza je imenovala v obrtni sosvet gg. zveznega načelnika Eng. Franchettija, Zveznega podnačelnika Franca Ravnikarja, Ivana Košaka, slikarskega mojstra, Filipa Ogriča, zobotehnik v Novem mesfu, in inž. Turnška v Ljubljani. — Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru pa je imenovala gg. Jakoba Zdravca, Jakoba Volka, J. Gumzeja, I. Rebeka iz Celja in I. Kravosa iz Maribora. Člani sosveta so nadalje dvorni svetnik g. dr. Rudolf Marn, dvorni svetnik g. dr. Ratej, za Trgovsko in obrtno zbornico g. dr. Pless, za Urad za pospeševanje obrta ravnatelj g. inž. Gulič, obrtnozadružni načelnik g. I. Založnik ter zastopnika Inspekcije rada v Ljubljani in Mariboru. Dne 25. aprila se je vršila prva seja, na kateri je bil izvoljen za predsednika sosveta Zvezni načelnik gospod Eng. Franchetti, za podpredsednika pa gospod Jakob Zdravec. Urad za pospeševanje obrta stoji danes na mrtvi točki, zato se je Zveza pridružila tudi akciji g. dr. Frana Windischerja, da naj bi se Urad za pospeševanje obrta naslonil na Trgovsko in obrtniško zbornico in bi s tem dobil mnogo večjo možnost za svoje delovanje, katero bi danes najbolj potrebovali.

2. Davki.

Neznosna davčna bremena, ki se nalagajo obrtništvu, so povzročila veliko nezadovoljnost. Zveza se je udeleževala tudi na tem polju in je s predstavitvami, vlogami in resolucijami skušala omiliti preogromno davčno breme. Znano je, da so ta bremena krivična ter da med vsemi pokrajinami glede krutosti davčnega izterjevanja prvači Slovenija. Zveza se je udeležila dveh anket glede zopetne uvedbe plačilnih nalogov, katere je odpravila finančna delegacija v Ljubljani, ponovno je zahtevala, da se zviša davčni minimum od sedanjih 5000 Din na 20.000 Din ter da se priznajo olajšave glede davka na poslovni promet, posebno, da se vajenci ne všteto med pomožne moči. — Z ozirom na to, da se je zopet načelo vprašanje davčne izenačitve, bo treba velike pozornosti, da se bodo upoštevale tudi zahteve obrtništva. Zveza bo tudi tedaj storila svojo dolžnost, seveda če jo bodo pri tem podpirale tudi zadruge.

3. Gospodarski svet v Beogradu.

Na podlagi čl. 44. ustave bi se moral ustanoviti v Beogradu gospodarski svet, ki naj bi bil nekaj gospodarski parlament. Do oživetovanja gospodarskega sveta tudi v preteklem letu ni prišlo, dasi je to ena izmed najpotrebnejših ustanov, ki bi morala imeti tako rekoč neposreden vpliv na našo gospodarsko politiko. V pre-

teklem letu se je z oživotvorjenjem sveta mnogo bavila posebna v Beogradu obstoječa komisija, ki je sestavila osnutek zakona o gospodarskem svetu. Zveza je potom Trgovske in obrtniške zbornice podala o tem osnutku svoje mišljenje in je predvsem zahtevala, da mora biti gospodarski svet zgolj gospodarska, povsem avtonomna institucija, daleč proč od vsakokratne politike, ker je le tedaj možno njega složno in uspešno delovanje.

4. Obrtni zakon.

Zveza je sodelovala tudi pri sestavi osnutka novega obrtnega zakona, v kolikor je prišel isti doslej v razpravo. Na svoji širši seji dne 21. avgusta je soglasno sklenila, da zavzame stališče, da naj se z novim obrtnim zakonom uredi vprašanje vajeniških, pomočniških in mojstrskih preizkušenj, da se podaljša pomagalska doba od dosedanjih treh let na šest let, da se poostri postopanje proti šušmarjem, da država opusti vse svoje delavnice, v splošnem pa, da se prizna v novem obrtnem zakonu zadrugam in zvezam širši delokrog in večje pravice ter končno, da se uredi vprašanje obrtnih oblastev in obrtnozadružnih nadzorništev. Ker pa nikakor ni upati, da bi zakon stopil kmalu v veljavo, bo imela zveza še priliko, da bo zagovarjala svoje dosedanje in stavila tudi morebitne nove predloge.

III. Obrtni naraščaj.

Med svoje naloge prišteva Zveza tudi skrb za obrtni naraščaj. To skrbstvo obstoja v tem, da se obrtni naraščaj praktično in teoretično kar najbolj izobrazijo, da bodo iz današnjih vajencev vzrastli dobri pomočniki in dobri mojstri, katerih težka naloga bo, da bodo naš obrt obdržali na ne-le današnji stopinji, temveč da bodo zmorni dati mu tudi razmaha.

Zveza je predvsem smatrala za potrebno, da uredi vprašanje preizkušenj. Današnji način preizkušenj nikakor ne more nuditi slike o sposobnosti pomočnika za mojstra. Sedanje preizkušnje so praviloma le vajeniške preizkušnje. Zato je Zveza storila na oblasti predstavo, da naj se uredi preizkušnje tako, da bo vajenec v zadnjem četrtletju učne dobe napravil vajeniško preizkušnjo, ki ga naj usposobi za pomagalca. Po preteku triletné pomagalske dobe, odnosno ko zaprosi za obrtni list, naj bi pa napravil pomočniško preizkušnjo, ki ga naj usposobi za samostojnega mojstra. Z ozirom na to pa, da je predlagala Zveza o osnutku novega obrtnega zakona šestletno pomočniško dobo, pa je predlagala preizkušnje tako, da bo napravil po prvih treh letih pomagalec pomočniško preizkušnjo, koncem šestletne dobe, odnosno ko zaprosi za obrtni list, pa obligatorno mojstrsko preizkušnjo.

To postopanje je sicer mnogo težje od sedanjega in zahteva tako od vajenca, kakor tudi od pomočnika res nekaj znanja. Toda ostrejšje postopanje je samo v korist vajencem samim, pa tudi v korist učnim mojstrom. V tem pogledu moramo iti zgolj iz stališča, da naj bo vajenec oproščen, ko je pokazal dovolj znanja, ki ga kot izučjen vajenec mora imeti ter da mora pomočnik, ko prosi za obrtni list, obvladati vse, kar se od samostojnega mojstra zahteva.

Druga akcija, ki jo je Zveza v preteklem letu pričela v prid obrtnemu naraščaju, je vajeniška razstava, ki naj bi nudila sliko, kaj naš obrtni naraščaj zmora in ki naj ima vzgojni in moralni namen. Zveza je to akcijo zasnovala na širši podlagi; razstava bo obsegala vso Slovenijo in bo s tem prva v državi, ki bo priredila tako razstavo. Za to razstavo vlada med našim naraščajem dokajšnje zanimanje, čemur nam je priča že čez 600

došlih prijavitelj. Da se je prireditelj doslej tako lepo razvila, je v prvi vrsti zasluga častnega predsednika razstavnega odbora, dvornega svetnika g. dr. Rudolfa Marna, ki je prireditelj gmotno in moralno podprl, dolžna pa je Zveza nadalje zahvalo Trgovski in obrtniški zbornici za podporo 4000 dinarjev, Obrtni banki za podporo 2000 Din ter Ljubljanskemu velesejmu, ki je prepustil prostore brezplačno na razpolago.

IV. Delovanje Zveze na socialno-političnem polju.

1. Zavarovanje delavcev.

Zakon o zavarovanju delavcev je ustvaril za obrtništvo občutno breme z ozirom na višino dajatev, ki odpadejo na delodajalca. To breme pa je še občutnejše, ker je postala ta socialna institucija sama na sebi namen in s svojo neokretno upravo in dragim aparatom pripravljala težkoče delodajalcem, ne more pa tudi zadovoljiti niti delavstva. Zveza se je tudi v preteklem letu poslužila vsake prilike, da se je borila proti centralizaciji in predragi upravi, vendar pa v tem pogledu ne more izkazati nikakih pozitivnih uspehov. Borila se je nadalje za to, da se vsi vajenci brez izjeme uvrste v I. razred, medtem ko so danes uvrščeni v IV. in V. razred. Središnji urad v Zagrebu je to Zvezino zahtevo dosledno odklanjal. — Obrtništvo se ne bori proti tej socialni instituciji kot taki, ker uvideva potrebo delavskega zavarovanja, hoče pa, da bo ta institucija na kateri je zainteresirano, služila res svojemu pravemu namenu.

3. Mojstrsko zavarovanje.

Kakor obrtništvo uvideva potrebo delavskega zavarovanja, tako se je pričelo naše obrtništvo polagoma zavedati, da potrebuje tudi ono samo zavarovanja za primer bolezni, onemoglosti in starosti. Zato se je že na lanskoletnem občnem zboru sklenilo, da naj se v okviru Zveze ustanovi mojstrska bolniška blagajna. Zveza je v preteklem letu pripravila pravila in bo na današnjem občnem zboru sklepala o nadaljnjih korakih, ki jih bo podvzela za oživotvorjenje te ustanove.

V. Delovanje Zveze na kulturnem polju.

Že pred vojno je načelnik Zveze g. Eng. Franchetti pričel izdajati «Obrtni Vestnik», ki naj bi bil zagovornik obrtniških interesov, tolmač obrtnih predpisov in vodnik obrtniškega gibanja v Sloveniji. Po vojni se je list zopet oživel, le žal, da ga obrtništvo premalo podpira in ima danes le okrog 1200 naročnikov. Če bi obrtništvo list podpiralo; tedaj bi imelo v njem močnega zagovornika, ki bi laže nudil naročnikom tudi strokovno izobrazbo. Zveza je izdala tudi v preteklem letu obrtniški koledar, katerega je razpečala okrog 1500 izvodov.

*

To poročilo naj nudi majhno sliko o Zvezinem delovanju v letu 1924. Kakor je že v uvodu omenjeno, se je nahajala Zveza v težkem gmotnem položaju, ki jo je tudi nemalo oviral pri njenem delu, ker ni mogla razviti podrobnega organizacijskega dela med zadrugami, posebno na deželi. Obrtniško gibanje bi se lahko lepše razvilo, uspehi bi bili povoljniji, ko bi se obrtništvo včlanjeno v zadrugah, bolj zavedalo, da so zadrugae in Zveza tiste, v katerih bo moralo obrtništvo razviti vso svojo delavnost, če bo hotelo, da bo času primerno napredovalo in si ustvarilo položaj, ki bo ugodnejši od sedanjega.

Posetite vajeniško razstavo!

Izdelovanje tehtnic.

Trgovska in obrtniška zbornica se je na eni zadnjih sej obrtnega odseka bavila z vprašanjem, kdo sme izdelovati tehtnice. Ker je med interesiranimi obrtniki precejšnje zanimanje za to vprašanje, pričujemo v naslednjem izjavo, ki jo je oddala zbornica mestnemu magistratu v Ljubljani.

Glede obrtnega značaja izdelovanja tehtnic je bila dosedanja obrtna praksa oddvojenega mnenja. Eni so smatrali to izdelovanje za prost obrt, ker ni naštet med rokodelskimi, drugi zopet so ga šteli med opravila, do katerih je izključno upravičen le ključavničar, za popravila tehtnic zopet so smatrali upravičene poleg ključavničarjev tudi mehanike, v nekaterih primerih celo fine kovače.

Da ugotovi, kakšno zgodovino ima izdelovanje tehtnic v naših krajih in katera obrtna panoga se danes s temi posli peča, se je obrnila zbornica do zadruge ključavničarjev v Ljubljani, Obrtne zadruge kovinarjev in sorodnih strok v Celju, Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani, Kovinarske obrtne zadruge v Mariboru in do izdelovalca tehtnic vseh vrst gospoda Ivana Rebeka v Celju kot strokovnjaka.

Zadruga ključavničarjev v Ljubljani zastopa stališče, da spada izdelovanje in popraviljanje tehtnic izključno v ključavničarski obrt; Zadruga kovinarjev v Ljubljani smatra, da ne gre za prost obrt, temveč za tako rokodelsko delo, ki radi svoje preciznosti zahteva posebnega učenja in teoretske kakor tudi praktične izobrazbe. V Ljubljani je izdeloval tehtnice svoj čas samo en obrtnik, danes pa se peča s tem obrtom tvrdka Ferjan, pri kateri se vežba naraščaj specijelno za to stroko. Zadruga kovinskih obrtov v Mariboru smatra, da izdelovanje tehtnic ni prost obrt, temveč da spada v delokrog specijelnih kovačev, odnosno ključavničarjev za tehtnice. Pomotno namreč prevaja v točki 3. § 1. obrtnega reda z nemško besedo «Wagenschlosser», «Wagenschmiede» označene vozne ključavničarje in vozne kovače v ključavničarje (kovače) za tehtnice. Navaja, da izvršujeta v Mariboru obrt izdelovanja tehtnic dve tvrdki, ki prav dobro izhajata. Obrtna zadruga kovinarjev v Celju smatra izdelovanje tehtnic za rokodelski obrt, ki zahteva specijelno izobrazbo, in sicer za izdelovanje mostnih in decimalnih tehtnic izučitev ključavničarstva, za proizvodnjo malih preciznih tehtnic pa mehaniškega obrta. Svoječasno so izdelovali tehtnice kovači za orodje, ki so pa počasi izumrli in so stopile na njih mesto tovarne. Veliko let sem izdelujejo tehtnice za zlatarje in lekarne, katere izdelujejo mehaniki. Strokovnjak g. Ivan Rebek navaja, da so se pred 50 leti bavili z izdelovanjem tehtnic kovači za različno orodje, ki pa so izumrli in prepustili svoje mesto industrijalni produkciji orodja. Z razvojem ključavničarstva so mnoga dela orodarjev prešla tudi na ključavničarje, ki so se lotili tudi izdelovanja vsakovrstnih tehtnic. Ni mu znano, da bi se s tem obrtom pečali kdaj tudi obrtniki še katere druge rokodelske panoge.

Na podlagi pravkar navedenih podatkov, ki so dokaj točni in prihajajo iz strokovnih zbornic, ter na podlagi dejanskega položaja prihaja zbornica do zaključka, da izdelovanja tehtnic ni smatrati za prost obrt, pa tudi ne za poseben rokodelski obrt, ker med obrti, ki so naštet v § 1. obrtnega reda, ni izrecno označen. Izdelovanje tehtnic je namreč v naših krajih

tvorilo posebno panogo onih del, ki so izključno pripadala določenim kovinarskim rokodelskim strokam. Dokler smo imeli še kovače za orodje, so se z izdelovanjem tehtnic pečali pri nas vsaj običajno le-ti. Ker je bil krog odjemalcev omejen le na domače kraje in se je povpraševanje nanašalo pretežno le na tehtnice za domače tehtanje, tehtanje blaga po trgovinah in tehtanje tovorov, je mogel biti govor le o navadnih in mostnih tehtnicah, t. j. onih tehtnicah, ki so jih izdelovali orodarji. Finih, preciznih tehtnic v naših krajih, kolikor je znano, sploh niso izdelovali, temveč so bili odjemalci navezani na nakup po večini tovarniškega blaga iz drugih krajev.

V zadnjih desetletjih je vsled izmiranja orodarjev prešlo izdelovanje tehtnic na ključavničarje, ki danes izdelujejo decimalne in mostne tehtnice. V kolikor se pojavlja izdelovanje preciznih tehtnic, se s tem pečajo tako zvali precizni mehaniki.

Ta dejanski položaj daje podlago za to, da se naj smatrajo za izdelovanje navadnih in mostnih tehtnic kot izključno upravičeni ključavničarji, za izdelovanje preciznih tehtnic pa mehaniki.

Kar se tiče popravil tehtnic ene ali druge vrste, bi v krajih, kjer se nahaja kak upravičen obrtnik navedenih dveh strok imel le-te izvrševati izključno le on, kjer pa takih obrtnikov ni v bližini, naj bi jih smeli izvrševati tudi obrtniki drugih kovinarskih strok.

Razno.

Zadruga krojačev in krojačie ter porodnih obrtov v Ljubljani je imela svoj letošnji občni zbor dne 25. marca 1925. v stekleni verandi hotela Union. Udeležili so se ga poleg 160 združnikov še zastopnik Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Pretnar, načelnik Zveze obrtnih združ g. Franchetti in zastopnik mestnega magistrata g. doktor Kodre. Po uvodnih formalnostih je podal združni načelnik g. Kersnič zanimivo poslovno poročilo, v katerem uvodoma pojasnjuje slab gospodarski položaj krojaške stroke v preteklem letu in v nadaljnjem navaja, kaj vse je zadruga ukrenila, da se ta položaj izboljša. Predvsem je zadruga posvečala pozornost raznim fušarjem in šušmarjem, ki delajo upravičenim obrtnikom občutno konkurenco. Med šušmarji navaja tudi pomočnike, ki v svojem prostem času neupravičeno prevzemajo razna dela in kvarijo zaslužek, ker se ne drže tarife, ampak delajo pod ceno, kar jim je mogoče, ker nimajo nobene režije, ne plačujejo davkov in marsikateri od njih niti pravilno kalkulirati ne zna. Damsko krojaštvo ima mnogo vzroka, da se pritožuje nad konkurenco, katero jim povzročajo ne-usposobljene šivilje, ki hodijo šivat po hišah. Zadruga je podala obrtnemu oblastvu nebroj naznanil onih oseb, ki neupravičeno obratujejo. Obrtno oblastvo je zadrugo v njenem prizadevanju hvale vredno podpiralo in prisililo dotične osebe, da so ali vzele obrtne liste ali pa prenehale z obratovanjem. Nadalje je g. načelnik omenjal združne akcije, ki so imele namen, da izboljšajo položaj, predvsem akcijo, da se prepove agentom po hišah nabirati naročila za obleko, dalje akcijo za podaljšanje delovnega časa na 10 ur dnevno, predloge za načrt novega obrtnega reda, kolikor zadeva krojaško stroko itd. S pohvalo je g. načelnik opozoril združni zbor na uspešno delovanje Zveze obrtnih združ, ki si pod vzornim vodstvom zveznega načelnika g. Franchettija od leta do leta nabira večje zasluge za obrtniški stan. V letu 1924. si je zveza veliko prizadevala, da se je v Ljubljani znižala šolnina za obrtnonadaljevalno šolo, dalje za vajeniško razstavo, ki se odpravi v aprilu t. l. itd. Brigala pa se je zveza tudi za

obče interese obrtništva, na primer za kredite malim obrtnikom itd. — Zadruga je štela koncem leta 1924.: 198 krojačev, 132 krojačic, 8 krznarjev, 31 modistinj, 11 izdelovalk perila in 2 izdelovalki steznikov. Zaposlevali so krojači: 172 pomočnikov in 148 vajencev; krojačice: 113 pomočnic in 217 vajenk; krznarji: 9 pomočnikov in 15 vajencev, modistinje 56 pomočnic in 42 vajenk; izdelovalke perila 11 pomočnic in 22 vajenk; skupaj 361 pomočnikov in 444 vajencev. Zadržni odbor je imel v letu 1924. osem sej. Pomagalsko preizkušnjo je opravilo pri zadrugi v letu 1924. 137 vajencev in vajenk, in sicer 96 s prav dobrim, 30 z dobrim in 11 z zadostnim uspehom. Zadruga je imela koncem leta 1924.: 30.723*51 Din premoženja. V primeri z imovino po stanju dne 31. decembra 1923. po 22.743*60 Din, se je imovina tekom leta 1924. zvišala za 7979*91 Din. Zadržni zbor je vzel to poročilo brez debate na znanje in izrekel odboru absolutorij in zahvalo za njegova prizadevanja v korist večlanjenih strok. Nato se je oglašil k besedi zvezni načelnik g. Franchetti in med drugim priporočal zadrugi, da osnuje starostni fond in ga združi s podpornim fondom. Po daljši debati, v kateri so zadržniki soglasno pozdravljali predlog gosp. zveznega načelnika, ja zadržni zbor naročil odboru, da zadevo starostnega fonda prouči in pripravi za prihodnji občni zbor konkretne predloge. Nadalje se je oglašil k besedi zastopnik obrtnega oblastva in poročal, da je ministrstvo trgovine in industrije priznalo zadrugi pravico obdržavati mojstrske preizkušnje. — Nato je zastopnik Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Pretnar v jedrnatih besedah ilustriral položaj obrtništva. Opozarja na davčna in socialna bremena, posebno na zadnja, ki so tem bolj občutna, ker ne dosegajo svojega namena. Občutna postaja tudi stanovanjska mizerija. Inozemska konkurenca je od dne do dne večja, vrhutega posegajo pa tudi tovarniški obrati preizdatno v pravico obrtnikov. Po teh govorih, od katerih je posebno govor g. dr. Pretnarja zbog velike aktualnosti zbudil občo pozornost, je zadržni zbor odobril proračun in sklenil pobrati zadržno naklado v dosedanji izmeri. Zadržna pravila se izpremene v dveh točkah, in sicer se inkorporacijska pristojbina zviša od 250 Din na 500 Din, krojačicam in modistinjam se dovoli vsled posebne narave njihovega posla zaposlevati, če navadno ne delajo s pomočnicami, dve vajenki. Ako zaposlujejo pomočnice, smejo imeti za vsake tri pomočnice po dve vajenki, ako zaposlujejo manj pomočnic, pa za vsako pomočnico po eno vajenko. Čim so se rešile nekatere interne zadržne zadeve, n. pr. sestava pomagalske komisije itd., je g. načelnik zaključil zadržni zbor.

Uvedba mojstrske preizkušnje pri Zadrugi krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani. Minister trgovine in industrije je z rešitvijo V., št. 17.940, z dne 8. marca t. l. v zmislu § 114. a) obrtnega reda podelil zadrugi pravico vršiti mojstrske preizkušnje.

Kleparski tečaj v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani namerava prirediti v prostorih Srednje tehniške šole v Ljubljani kleparski tečaj, ki ga bo vodil načelnik zadruga kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani g. Alojzij Smerkol. Tečaja se lahko udeležijo pomočniki in vajenci iz tretjega in četrtega letnika. Interesenti naj pošljejo svoje prijave najkasneje do 18. aprila t. l. na naslov urada za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22. Teča jse prične v ponedeljek dne 20. aprila t. l. ob 6. uri zvečer.

Uprava Ljubljanskega velesejma je te dni razposlala prijavne tiskovine za V. velesejem, ki bo letos koncem avgusta. Izdala je tudi lične zaklopne znamke v vseh

jezikih. Oboje se interesentom, ki tega slučajno ne bi bili že prejeli, pošlje na zahtevo brezplačno.

Zadržni občni zbor oblastne strokovne zadruga brivcev, lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru. Dne 30. marca 1925. je imela oblastna zadruga brivcev, lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru v dvorani restavracije «Pri Plzenskem viru» svoj III. redni zadržni zbor ob številni udeležbi članov vse mariborske oblasti. V svojem pozdravnem nagovoru je pozdravil g. načelnik Kožuh tudi splošno priljubljenega zadržnega nadzornika gosp. Ignaca Založnika iz Celja, ki si je pridobil na polju obrtniškega dela nešteto zaslug, kakor tudi zastopnika pomočniškega zbora. Zadržni zbor je predvsem sklenil, odposlati brzojavno častitko prvoboritelju obrtništva gospodu Engelbertu Franchettiju v Ljubljani k njegovi štiridesetletnici izvrševanja brivskega obrta. Iz poročila načelstva posnamemo, da je štela zadruga ob koncu upravnega leta 1924. 99 članov s 102 javnima poslovalnicama in 1 letno sezonsko podružnico, 136 pripadnikov, t. j. 86 pomočnikov in 50 vajencev. Izpremembe v stanju članov so bile sledeče: Umrl: Franc Osojnik v Radencih. Obrt odjavili in odložili so 4 člani, in sicer: Joca Vukašinović v Mariboru, Josip Körner v Ptujju, Rudolf Anderwald v Rogaški Slatini in Hugon Kovačič na Vranskem. Na novo etabliralo in prijavi se je 5 članov, in sicer: Rihard Tautz v Mariboru, Viktor Zeleznik v Soštanju, Franjo Golob na Vranskem, Vinko Zoppak v Ptujju in Pavel Jankovič v Kozjem. Podružnice sta prijavi dva člana, in sicer: Anton Filipič v Guštanju in Alojz Regovič v Oplotnici. Iz družabnega razmerja sta se ločila Drago Močnej in Drago Likavec, oba iz Maribora. Preeslila sta se 2 člana, in sicer: Fetič-Frankheim Marija v Mariboru iz Stolne v Šolsko ulico in Ferdo Krell iz Podbrežja v Maribor, Mlinska ulica. Odjavljeni sta bili 2 podružnici, in sicer: Jernej Pirc na Vranskem in Alojz Regovič na Vranskem. V poročilnem letu je bilo na novo vpisanih 27 vajencev, med temi 9 vajenk. Pred časom razvezanih je bilo 13 učnih pogodb, in sicer vsled vajenčeve krivde 7, sporazumnih 6 primerov. Pomočnikov in pomočnic je bilo prijavljenih 102 in odjavljenih 94. Pomagalske preizkušnje, oziroma oprostitev so se vršile enajstkrat, in sicer desetkrat v Mariboru in enkrat v Celju. Pri istih je bilo šest proglašanih za pomagalce in ena vajenka za pomočnico, osem vajencev za pomočnike, ena vajenka za pomočnico, skupno 16 oproščenih. Pri preizkušnjah je preizkuševalna komisija v treh primerih določila zaradi nezadostne izučbe vajencev podaljšanje učne dobe, katere je tudi potrdilo obrtno oblastvo. V svrhu izpopolnitve načelstva se je med letom kooptiral g. Drago Juratič kot odborniški namestnik. Ker se je g. Körner, ki je bil član načelstva in zaupnik v Ptujju, preselil v Avstrijo, se je podelilo začasno to mesto g. Josipu Gorišku v Ptujju. Zaupniško mesto v Ptujju se je moralo deliti, in sicer zaradi tega, ker tjakaj prideljenim tovarišem iz okrajev Rogatec, Šmarje in Kozje zaradi skrajno slabe železniške zveze skoraj ni bilo mogoče prihajati tja. Vpostavilo se je za imenovane okraje novo zaupništvo s sedežem v Šmarju ter se je to mesto podelilo g. Ladislavu Cigleničkemu v Šmarju. Zaradi rešitev vajeniških zadev se je sestavil poseben pododbor. — Zadržne zadeve so se rešile na enem rednem zadržnem zboru, enem članskem sestanku za mesto Maribor, enem okrajnem zborovanju v Celju, treh članskih sestankih za mesto Celje, treh članskih sestankih za mesto Ptuj, 12 rednih sejah načelstva, eni izredni seji načelstva in enem sestanku zaupnikov. Pri načelstvu je bilo vloženih 543 službenih spisov, od katerih se je rešilo 435, ostalo se je pa vzelo na znanje. V zadržni pisarni se je rešilo 2317 spisov s 632 izhodnimi številkami. — Denarni zadržni pro-

met je znašal 29.457 Din 94 p. Izdalo se je 14.728 Din 97 p, prejelo ravno toliko. Zadržno premoženje znaša 13.803 Din 56 p. Računska preglednika sta našla vse v najlepšem redu in se je načelstvu podala popolna razbremenitev. Glasom proračuna za upravno leto 1925. znašajo prejemi 7100 Din, izdatki pa 15.350 Din, vsled česar so bile določene letne doklade za vsako poslovalnico po 70 Din na leto. Pristojbine za vajeniške preizkušnje so bile določene na 50 Din, pristojbine za pomagalske preizkušnje pa na 200 Din. Glede prispevkov za vzdrževanje obrtnonadaljevalnih šol je bilo sklenjeno, da plača vsak mojster tisti znesek, katerega določijo posamezni za vsakega člana pristojni šolski odbori. Te zneske pa izterjavajo šolske oblasti same. Na predlog načelnika je bilo sklenjeno, da mora biti vsak član obligatoričen naročnik strokovnega lista «Jugoslovenski brijač i vlasuljar», izhajajočega na Dunaju, in sicer vsakega 15. v mesecu. Naročnina znaša 24 Din letno, ki se plača zadržnemu načelstvu zaeno z drugimi zadržnimi pristojbinami ter se izterjava eventualno upravnim potom, zadržno načelstvo pa poračuna ob koncu leta z upravništvom lista. — Iz zadržnega podpornega sklada se določi mesečna podpora v znesku 20 Din obubožanemu članu Ivanu Stannbauerju v Mariboru. — Za vplačevanje letnih doklad pomočniškega zbora prevzamejo posamezni mojstri odgovornost, in sicer v tisti višini, kakor to sklene pomočniški zbor, katere isti potem od posameznih mojstrov izterja, če treba tudi upravnim potom. — Zadržna pravila se izpremene sledeče: Zadruga se imenuje od sedaj naprej: Oblastna strokovna zadruga brivcev, lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru. Sprejemnina pri sklepanju učnih pogodb se določi na 25 Din, oprostnina na 50 Din in oprostnina za pomagalice na 100 Din. Kdor izvršuje brivski in ženski česalni obrt na podlagi enega in istega obrtnega lista v posebnih prostorih in dokazano zaposluje v obeh strokah pomočnike, sme imeti za žensko stroko dva in za moško enega vajenca. Inkorporacijska pristojbina se določi na 500 Din, za podružnice pa na 1000 Din. — Zadržni zbor je odobril pravila Prostovoljnega zadržnega pogrebne podpornega sklada. — Glasom poročila načelstva se snuje ustanovitev Državne zveze brivcev, pri kateri naj bi bili včlanjeni vsi brivci in sorodni obrtniki vse države. Zadržni zbor je sklenil, da pristopi k tej zvezi zadruga kot član in da bo sodelovala pri njej. Zadruga pa izstopi iz Zveze obrtnih zadrug mesta Maribora, ker je včlanjena pri Splošni zvezi obrtnih zadrug. Pri slednje imenovani zadrugi ostane samo toliko časa še član, dokler se ne ustanovi Državna zveza brivcev za vso državo. — Na predlog g. Ulčarja se odpošlje velikemu županu mariborske oblasti spomenica z zahtevo, da se v bodočem stano-

vanskem zakonu upošteva tudi obrtne lokale, da se jih ravno tako štiti kot druga stanovanja, ker bo sicer mali obrtniki, h kateremu pripadajo v prvi vrsti brivski obrtniki, popolnoma obubožal. — Za novega odbornika za srez Ptuj se je izvolil g. Konrad Nekola, za odbornikovega namestnika g. Drago Juratič, za računsko preglednika pa gg. Josip Brandstätter in Anton Weber. Delegati za občni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug so gg.: Karel Kožuh, Vekoslav Gjurin, Drago Riedl in Boštjan Ulčar. Delegata za pomočniški zbor sta zadržni načelnik in podnačelnik. Za zaupnike so bili izvoljeni: za Celje g. Avgust Taček, za Ptuj g. Franc Pavlič in za Šmarje g. Ladislav Cigla-nički. (Dalje prih.)

Porazdelitev kontingentirane občne pridobnine za leto 1924. Občna pridobnina je v Sloveniji kontingentirani davek, to je ves davek se plača le z vsoto, ki je vnaprej določena. Ako davčna oblastva odmerijo na tem davku več nego znaša kontingent za posamezne davčne razrede, se odmerjeni davek primerno zniža ali zviša. Celotna vsota kontingenta (za vse štiri razrede) je za leto 1924. določena na 1,309.849 Din, in sicer za prvi razred 366.404 Din, za drugi razred 302.067 dinarjev, za tretji razred 338.257 Din in za četrti razred 303.120 Din. Prva dva razreda se delita na dva priredbena okraja: Ljubljana in Maribor, tretji in četrti razred pa na 22 priredbenih okrajev, ki so identični s političnimi okraji. Davčna oblastva so odmerile davčnim zavezancem I. razreda za dvoletje 1924./1925. 448.920 Din pridobnine, II. razreda 341.209 Din, III. razreda 379.123 Din in IV. razreda 416.477 Dni, skupaj 1,585.729 Din. Ker te vsote presegajo določeni kontingent, se je davek potem porazdelbenega odbitka znižal v I. razredu na 367.535 Din, v II. razredu na 301.627 Din, v III. razredu na 338.978 Din in v IV. razredu na 303.288 Din.

Pospeševanje izvoza sena. Prometno ministrstvo je dovolilo 25 odst. tarifni popust na vseh naših železnicah za prevoz sena, ki se izvažajo.

Vino in voda. Prepri med njima v spevih. Za troglasni zbor in dvospev s spremljevanjem klavirja ali harmonija. Priredil A. Kosi, šolski ravnatelj v Središču ob Dravi. — To je naslov skladbe, naslanjajoče se deloma na narodno melodijo, ki si bo radi svoje melodijoznosti in lahke opreme na mah osvojila srca naše mladine. Osnovnim šolam in izobraževalnim društvom delo za njih javne prireditve toplo priporočamo. — Cena partituri 12 Din, besedilu in navodilu pa 3 Din 25 p. Dobi se pri skladatelju v Središču in pri vseh večjih knjigotržcih.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000—

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000—

Centrala: Ljubljana. Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice	Logatec	Ptuj
Celje	Maribor	Sarajevo
Crnomenj	Metković	Split
Kranj	Novi Sad	Gorica
	Trst	

Brzojavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

r. z. z o. z. v Ljubljani

Mestni trg šte. 6.

ker ima že nad

10,000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun
obrestuje najugodneje.

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Skrbno izdelovane -- Največji izbor

Preobleke -- Popravila

Najnižje cene!

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4
nasproti frančiškanske cerkve.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu).

Brzozjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.